

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 80/08

18 Νοεμβρίου 2008

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-158/07

Jacqueline Förster κατά Hoofddirectie van de Informatie Beheer Groep

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΑΛΛΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΕΩΣ

Το κοινοτικό δίκαιο δεν απαγορεύει την επιβολή προϋποθέσεως περί πενταετούς προηγούμενης διαμονής όσον αφορά τους σπουδαστές αυτούς

Στις 5 Μαρτίου 2000, σε ηλικία 20 ετών, η J. Förster, Γερμανίδα υπήκοος, εγκαταστάθηκε στις Κάτω Χώρες, όπου εγγράφηκε σε σχολή για να πραγματοποιήσει σπουδές εκπαιδευτικού πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, και, την 1η Σεπτεμβρίου 2001, εγγράφηκε στην Hogeschool van Amsterdam προκειμένου να λάβει πτυχίο στην παιδαγωγική. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της, η J. Förster άσκησε διάφορες μισθωτές δραστηριότητες. Η IB-Groep, αρμόδια αρχή για τη χρηματοδότηση των σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενέκρινε τη χορήγηση στη J. Förster, από τον Σεπτέμβριο του 2000, υποτροφίας για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης. Κατά την αρχή αυτή, η J. Förster έπρεπε να θεωρείται «εργαζόμενη» και, ως εκ τούτου, να εξομοιωθεί με σπουδαστή ολλανδικής ιθαγένειας, όσον αφορά τις υποτροφίες που χορηγούνται για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

Κατόπιν ελέγχου, όμως, η IB-Groep διαπίστωσε ότι, από τον Ιούλιο 2003 μέχρι τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, η J. Förster δεν άσκησε αμειβόμενη δραστηριότητα. Κρίνοντας ότι η J. Förster δεν μπορούσε πλέον να θεωρείται εργαζόμενη, η IB-Groep ακύρωσε την απόφαση περί χορηγήσεως υποτροφίας για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης όσον αφορά το χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο έως τον Δεκέμβριο του 2003. Η J. Förster κλήθηκε να επιστρέψει τα χρηματικά ποσά που είχε λάβει αχρεωστήτως.

Η J. Förster άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής, υποστηρίζοντας, κυρίως, ότι, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα είχε ενταχθεί επαρκώς στην ολλανδική κοινωνία, ώστε να έχει δικαίωμα, βάσει του κοινοτικού δικαίου, να ζητήσει ως σπουδάστρια υποτροφία για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης. Προς τούτο, επικαλείται την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση Bidar ¹, με την οποία αποφάνθηκε ότι η ορισμένου βαθμού ένταξη μπορεί να θεωρηθεί αποδεικνυόμενη από το γεγονός ότι ο εν λόγω σπουδαστής διέμεινε για ορισμένο χρονικό διάστημα στο κράτος μέλος υποδοχής.

¹ Απόφαση της 15ης Μαρτίου 2005, C-209/03, Bidar (Συλλογή 2005, σ. I-2119), βλ. [AT 25/05](#).

Κατόπιν της εκδόσεως της αποφάσεως αυτής, η IB-Groep εξέδωσε κατευθυντήριο κανόνα, σύμφωνα με τον οποίο σπουδαστής που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ενώσεως πρέπει να έχει διαμείνει νομίμως στις Κάτω Χώρες για συνεχές χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών προκειμένου να μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση υποτροφίας σπουδών.

Το Centrale Raad van Beroep, εκδικάζοντας σε δεύτερο βαθμό την προσφυγή της J. Förster, υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, προκειμένου να διευκρινισθούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να δικαιούται υποτροφία για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης ο σπουδαστής που είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους.

Με την απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σπουδαστής που διαμένει νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να επικαλεσθεί, προκειμένου να του χορηγηθεί υποτροφία για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης, την απαγόρευση οποιασδήποτε διακρίσεως λόγω ιθαγενείας.

Καθόσον η προϋπόθεση σχετικά με τη χρονική διάρκεια της διαμονής δεν τίθεται και για τους σπουδαστές που έχουν την ολλανδική ιθαγένεια, το ζήτημα είναι ποιους περιορισμούς επιδέχεται το δικαίωμα των σπουδαστών που είναι υπήκοοι των λοιπών κρατών μελών να λάβουν υποτροφία για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης, έτσι ώστε η ενδεχομένως διαφορετική μεταχείριση των σπουδαστών αυτών σε σχέση με τους ημεδαπούς να μη θεωρηθεί ότι ενέχει δυσμενή διάκριση.

Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι είναι θεμιτό ένα κράτος μέλος να χορηγεί ενίσχυση για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης μόνο στους σπουδαστές που απέδειξαν ορισμένου βαθμού ένταξη στην κοινωνία του κράτους μέλους αυτού και ότι αυτή η ορισμένου βαθμού ένταξη μπορεί να θεωρηθεί αποδεικνυόμενη από το γεγονός ότι ο σπουδαστής αυτός διέμεινε για ορισμένο χρονικό διάστημα στο κράτος μέλος υποδοχής.

Το Δικαστήριο κρίνει εν προκειμένω ότι η προϋπόθεση περί πενταετούς τουλάχιστον συνεχούς διαμονής δύναται να διασφαλίσει ότι ο εκάστοτε αιτών υποτροφία για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης έχει ενταχθεί στην κοινωνία του κράτους μέλους υποδοχής. Επίσης, μια τέτοια προϋπόθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά υπέρμετρη απαίτηση.

Καθόσον καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν σαφώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, η περί διαμονής προϋπόθεση την οποία επιβάλλει ο κατευθυντήριο κανόνας της IB-Groep δύναται αφ' εαυτής να διασφαλίσει σε σημαντικό βαθμό την ύπαρξη ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας, όσον αφορά τη χορήγηση υποτροφιών στους σπουδαστές για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

Υπό τις συνθήκες αυτές, **το κοινοτικό δίκαιο δεν απαγορεύει να απαιτείται ως προϋπόθεση το να έχει προηγηθεί πενταετής διαμονή όσον αφορά τους υπηκόους άλλων κρατών μελών.**

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: ES, DE, EN, EL, FR, IT, NL, PL, PT, RO

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου

[C-158/07](#)

Μπορείτε να το συμβουλευθείτε, κατά κανόνα, από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδη

Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674